

Aušra ŠUOPYTĖ

Paminklas negrįžusiems

Nuo šiol Zapyškio (Kauno r.) bažnyčios šventorių puošia didinga Tėvynės-Motinos skulptūra. Joje įrašyta: "Už Lietuvą Tėvynę-Motiną dėkojame, Dieve, Tau". Paminklas atidengtas liepos 10-ąją.

Kad jis atsirado gražiame gamtos kampelyje, prie žilojo Nemuno, reikia tarti padėkos žodžius sumanytojams, atlikėjams ir rėmėjams. Pirmiausia Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio štabo viršininkui,

Vyčio Kryžiaus ordino kavaleriui Vytautui Balsiui. Čia - jo tėviškės kampelis, netoliese Kluoniškių kaimas, kuriame Vytautas gimė ir augo.

Kalbėdamas p. Vytautas neslėpė jaudulio, nes atminty dar gyvi anų dienų prisiminimai:

- Čia gyveno mano tėvai, darnioje lietuviškoje šeimoje užaugome keturi broliai, rodos, ko daugiau reikia.

(keliamo į 5 psl.)

Dalyviai prie paminklo Lietuvos kovotojams Zapyškio bažnyčios šventoriuje J. Ivaškevičiaus nuotr.

Tiriamos ar tikros klaidos

2000-12-22 Vilniaus apskrities viršininko sprendimu Nr.41-10155 man, Vytautui Cinauskui, buvo atkurtos nuosavybės teisės į nekilnojamojo turto dalį - 0,41 ha žemės, t.y. vietoj turėtos 0,41 ha žemės Armonų k., Juodupės sen., Rokiškio r., Panevėžio aps., man buvo atiduotas lygiavertis valstybės nustatytais įkainiais žemės sklypas 0,67 ha Sakiškių k., Bezdonių sen., Vilniaus r., Vilniaus aps.

Praėjus trejiems metams, 2004 m. kovo 12 d., dienraštyje "Respublika" išspausdintos 16 vadinamųjų "žemės grobikų" nuotraukos su būdingais šiam dienraščiui komentarais.

2004 m. kovo 16 d. kreipiausi raštu į STT vadovą p. V. Junoką prašydamas paaiškinti, kuo pasireiškia mano vadinamieji "pažeidimai" perkeliant man sugrąžintos žemės dalį iš vienos apskrities į kitą apskritį, kurioje gyvenu jau daugiau kaip 40 metų.

Šio savo rašto kopiją nušunčiau LR Seimo etikos ir procedūrų komisijai prašy-

damas apsvarstyti man pateiktų kaltinimų pagrįstumą.

2004 m. kovo 24 d. į savo užklausimą iš STT gavau raštą Nr. 4-1-1192 su p. V. Junoko parašu, jog negalėjau būti įrašytas į trečią eilės grupę žemei atgauti, nes žemės nuosavybės byloje nėra mano tremtinio statusą patvirtinančio dokumento. Nežinau, kodėl ir kokiomis aplinkybėmis iš bylos dingo mano pateikta archyvinė pažyma apie mano šeimos 1941 m. tremtį bei mano dvigubą tremtį 1941-1946 m. ir 1948-1956 m., trukusią 14 metų.

(keliamo į 2 psl.)

Ne skaldytis, bet vienytis reikia

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Druskininkų skyriaus pirmininkas G. Kazlauskas keturių skyrių atstovų vardu parašė pareiškimą, kuriame pageidauja LPKTS, tapusios visuomenine organizacija, veiklą atskirti nuo Tėvynės sąjungos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos, perrinkti LPKTS vadovus ("Tremtinys" Nr.27). Tai pasiūlymas kurti dar vieną organizaciją. Ar jos reikia?.. Žinoma, kai kam ji būtų naudinga. Tuo apsidžiaugtų R. Pakso, K. Prunskienės, V. Uspaskicho ir kai kurių prorusiškų partijų šalininkai, bet ne buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, nes suskaldytos jų jėgos dar labiau susilpnėtų. LPKTS patyrė smūgį, kai nuo jų atskilo LPKTB. Tuo pasinaudojo kairieji stiprindami savo pozicijas ir menkindami dešiniųjų jėgas.

TS ir LPKTS (politinės organizacijos) susijungimas ir LPKTS, visuomeninės organizacijos, įkūrimas - pažangus ir sveikintinas dalykas. Jis brendo seniai. Susivienijusi partija sustiprėjo ir kiekybiškai, ir kokybiškai. Tai

akivaizdu Molėtų rajone. Prieš susijungimą nei TS, nei LPKTS rajono skyriai nebuvo gausūs ir aktyvūs. Tačiau šiuo metu padėtis visai kitokia. Kartu renkasi buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai bei konservatoriai. Ne visi LPKTS nariai įstojo į TS. Bet visų siekiai ir pažiūros sutampa, visi randa bendrą kalbą. Labai džiugu, kad TS susidomėjo ir tie buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, kurie nepriklausė LPKTS iki šiol.

Turbūt nesuklysiu rašydamas, kad TS susijungimas su LPKTS teigiamos įtakos turėjo ir prezidento rinkimams. Man, kaip Valdo Adamkaus patikėtiniui, teko dalyvauti rinkimų štabo posėdžiuose, susitikimuose su žmonėmis, organizuoti ir rašyti agitacinę medžiagą spaudoje, todėl patyriau TS sustiprėjimo reikšmę. Molėtų rajone didelę įtaką rinkėjams turi K. Prunskienė. Ji ne kartą buvo išrinkta į Seimą vienmandatėje apygardoje. Prezidento rinkimuose taip pat tikėjosi sėkmės, nes tai jos gimtasis kraštas (25 km nuo Molėtų), pažįstami ir artimi žmonės.

(keliamo į 2 psl.)

Ar taip galima?

LR Seimo pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirm. A. N. Stasiškio kreipimasis į gen. prokurorą A. Klimavičių dėl melagingų duomenų V. Cinausko byloje

Jūsų pavaduotojos p. Vaidos Urmonaitės pasirašytame 2004 m. birželio 18 d. ieškinyje Nr. 139-15, adresuotame Vilniaus apygardos teismui, teigiama: "Nėra nei Valdemaro Cinausko, nei Vytauto Aleksandro Cinausko tremties faktą patvirtinančio dokumento." Tuo tarpu archyviniai duomenys liudija, kad p. Vytauto Aleksandro Cinausko tėvas Valdemaras Cinauskas sovietinės Lietuvos NKGB sprendimu 1941 m. birželio mėnesį buvo suimtas (po pusmečio mirė Taišetlage), o šeima (tarp jų ir nepilnametis sūnus Vytautas Aleksandras Cinauskas), kaip "socialiai pavojinga", 1941 m. birželio 14 d. ištremita į Altajaus kraštą.

Po karo p. Vytautas Cinauskas, vis dar nepilnametis, pabėgo iš tremties ir neteisėtai grįžo į Lietuvą, o 1948 m. pakartotinai vėl buvo ištremitas į Sibirą.

Taigi paminėtas Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojos p. V. Urmonaitės teiginys, kad nėra duomenų apie p. Vytauto Cinausko ar jo šeimos tremtį, švelniai tariant, yra melagingas.

Būčiau dėkingas, jeigu paaiškintumėte, kaip vertinate padėtį Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje, kai jos vardu teismui pateikiami nepatikrinti melagingi duomenys?

(keliamo į 4 psl.)

Aktualijos

■ Europos liaudies partijos - Europos demokratų grupės posėdyje EP narys V. Landsbergis pateikė TS oficialią poziciją ir savo pastabas, kodėl Valstiečių ir naujosios demokratijos sąjungos vicepirm. G. Didžioko narystė šioje frakcijoje būtų politiškai nekorektiška.

■ Seimo konservatorės R. Juknevičienė ir I. Degutienė prašo Prezidentą V. Adamkų informuoti visuomenę, ar numatoma kitų metų biudžete iš esmės padidinti sveikatos apsaugos finansavimą.

■ Seimas, antradienį priėmęs Konstitucijos 57 straipsnio pataisą, įteisino pastovią parlamento rinkimų datą - spalio antrąjį sekmadienį.

■ Prezidentas V. Adamkus siūlo palikti A. Brazauską ministru pirmininku.

■ Seimas papildė Konstituciją aktu "Dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje", kuriame įtvirtino ES teisės normų viršenybę Lietuvos įstatymų atžvilgiu.

■ Šiomet į Lietuvą gali atvykti Rusijos prezidentas V. Putinas - tokią informaciją diplomatiniais kanalais teigia gavęs Prezidentas V. Adamkus.

■ Ukrainos prezidento rinkimų kampanijoje dalyvaus devyni kandidatai.

■ Latvijos eurokomisarė S. Kalnietė stebisi, kodėl Europos visuomenė ramiai reagavo į žinią, jog ketinama steigti ES Rusų partiją.

■ JAV administracija derisi su Lenkija ir Čekija dėl didžiausio priešraketinės gynybos sistemos komponento įrengimo Vidurio Europoje.

■ Izraelis vykdydamas tarptautinio teismo nurodymą keičia Vakarų Krante statomos sienos vietą ir traukia ją arčiau savo teritorijos, kad palestiniečiai neliktų atskirti nuo savo žemių, teigia saugumo šaltiniai.

■ Irako užsienio reikalų ministras H. Zebaris paragino NATO paspartinti pastangas padėti rengti naujasias jo šalies saugumo pajėgas ir suteikti paramą sienos saugumui užtikrinti.

■ Kinija rengia karinius manevrus Taivaniai sąsiauryje, skiriančiame ją nuo Taivaniai salos, kurią Pekinas laiko savo maištaujančia provincija. Šios pratybos bus "signalas separatistams" ir reakcija į "ginkluoto konflikto galimybės didėjimą", rašo valstybinis laikraštis "China Daily".

Ne skaldytis, bet vienytis reikia

(atkelta iš 1 psl.)

Tačiau įvyko tai, kas daugelį nustebino. Už V. Adamkų antrajame rinkimų ture balsavo 54,3 proc. rinkėjų. Molėtų miesto, Balninkų, Skudutiškio, Vorėnų, Luokėsos, Bekupės, Alantos ir kitose rinkimų apylinkėse V. Adamkus surinko apie 60 proc. balsų. Nors buvo ir tokių, kuriose K. Prunskienė surinko 70-75 proc. balsų. Bet tai mažos apylinkės ir galutiniam rezultatui didelės įtakos neturėjo. V. Adamkų parėmė tų kraštų, seniūnijų, kaimų žmonės, kur daugiau susivienijusių TS ir LPKTS narių, kur aktyvesnė dešiniųjų veikla.

O kad galėtume dirbti vieningiau, prasmingiau būtų ne skaldytis, bet vienytis. Dabar turėtų būti mąstoma, kaip sujungti į vieną visuomeninę organizaciją LPKTS, LPKTB, LPKS, LLKS ir kitas organizacijas, jų padalinius. Raskime žmonių, kurie sugebėtų vadovauti, dirbti. Jų yra, tik reikia paieškoti. TS PKTF Molėtų skyriui pradėjęs vadovauti du kartus tremtas

(1941-1948) Tadas Masėnas jau nemažai nuveikė vienydamas konservatorius ir buv. politinius kalinius bei tremtinius. Aktyviais skyriaus nariais tapo buvęs politinis kalinys Leonas Guobužas, Henrikas Jatautis, Benediktas Budrys, Stasys Aleksiejūnas ir kiti. TS PKTF ir LPKTS Molėtų skyriai dirba sutartinai, nekyla jokių problemų dėl dabartinės ar ateities veiklos. Tie, kurie nori, priklauso TS PKTF, kiti – LPKTS rajono skyriams, o yra tokių, kurie yra ir politinės partijos, ir visuomeninės organizacijos nariai. Taigi visiška demokratija.

Būkime protingi, vienykimės ir dirbkime kartu, nes tik taip galėsime apsiginti ir apginti mūsų brangią tėvynę Lietuvą nuo tykančių priešų ir galvas keliančių raudonųjų komunistų, kurie vis žvalgosi į Rytus ir vis laukia patėkančios Lenino saulės. Tačiau ji nepateks niekada, jei būsime vieningi.

Algirdas MEILUS,
LPKTS Molėtų
skyriaus pirmininkas

"Komentaro" komentaras

Liepos 1 d. "Tremtinių" (Nr. 37) išspausdintas straipsnis, pavadintas "Komentaras". Vien dėl to, kad po juo niekas nepasirašė, verta tokį komentarą laikyti niekiniu. Tačiau jame pernelyg daug "patriotinių" minčių, kas būdinga kai kuriems veikėjams. Todėl LPKTS Varėnos (visuomeninės organizacijos) skyriaus taryba nutarė paneigti iš piršto laužtus gandus ir "Tremtinio" skaitytojams paaiškinti.

2004 m. sausio 31 d. neeiliniame LPKTS suvažiavime buvo iškeltos organizacijos dvi tolesnės egzistencijos kryptys.

Jungimosi su TS (konservatoriais) ir išlikti politizuota šios partijos frakcija.

Likti LPKTS su tuo pačiu pavadinimu visuomenine organizacija.

LPKTS Varėnos skyrius pasirinko pastarąją - nieko neįveikdamas ir neskaldydamas tapo visuomenine organizacija. Tokiu būdu mes neįsipareigojome jokiai partijai (jų Lietuvoje per 30) tapti jos

vasalu ar satelitu. Tačiau skyriaus visuotiniame susirinkime, kuris įvyko kovo 27 d., buvo priimtas nutarimas remti tik dešiniąsias jėgas. Be to, kiekvienam mūsų organizacijos nariui, norinčiam įstoti į bet kurią dešiniąją partiją, nedaryti jokių kliūčių.

Todėl šiandien mes negalime sutikti, kad būtume valdomi bet kokios partijos, nes esame pajėgūs tai daryti patys. Juolab kad Lietuvoje kone visuose skyriuose apstu nenorinčių klausyti bet kuriai partijai. O tai gali padaryti, t.y. išsirinkti valdymo organus, LPKTS visuomeninės organizacijos suvažiavimas. Mes esame tikri, kad po to rasim bendrą kalbą su LPKTB, LPKS ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis.

G. Kazlauskio pareiškimas padarytas dėl to, kad dabartinė visuomeninė LPKTS organizacija nebūtų veikiamas ir valdomas Tėvynės sąjungos bei kitų politinių organizacijų.

LPKTS Varėnos skyrius

Dėmesio

Bostono lietuvių bendruomenė kreipiasi į Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungą prašydama palaikyti pastangas išsaugoti bent vieną lietuvišką parapiją Bostono regione ir liepos 16 d. 16 val. kviečia į Vilnių, prie Vatikano ambasados, kur naujųjų emigrantų motinos Vatikano atstovui Lietuvoje įteiks savo susirūpinimo laiškus.

Kas teisine institucija verčia elgtis pagal "Strekoza" planą?

Liepos 8 d. Seime gen. prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis pateikė įtarimus korupcija trims Seimo nariams, kurie neva ėmė pinigines lėšas iš "Rubicon group" valdybos pirmininko Andriaus Janukonio už jo įmonėms naudingus įstatymus. Buvo įvardintos Socialdemokratų frakcijos nario Vytenio Andriukaičio, socialliberalo Vytauto Kvietkausko ir Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos nario Arvydo Vidžiūno pavardės. Seimo paprašyta leidimo juos apklausti.

Tėvynės sąjungos nariai be jokio realaus pagrindo, tik dėl politinių tikslų yra tampomi po prokuratūrą ir teismus. Dabar puolamas Arvydas Vidžiūnas, anksčiau buvo pradėtas puolimas prieš partijos narius R. Didžioką, A. Bartulį ir S. Kaktį dėl „Mažeikių naftos“ bylos. Kaip rodo "Mažeikių naftos" byla, prokuratūra ją formulavo be realaus pagrindo, subliūškus išpopuliarintiems kaltinimams dėl milijardinės žalos. Ir tik dėl to formulavo bylą, kad nesugebėjo atsispirti dar Rolando Pakso suformuluotai politinei konjunktūrai "Mažeikių naftos" klausimu.

Tėvynės sąjunga yra nustebsi dėl savo nario Arvydo Vidžiūno puolimo. TS frakcija, turėdama tik 9 narius, yra visiškai nepajėgi pakeisti valdančiosios daugumos nuostatų priimant vieną ar kitą įstatymą. Visos A. Vidžiūnui reiškiamos kaltinimų aplinkybės, kai kaltinimai yra reiškiami dėl tariamų prasižengimų 2002 m., kelia esminį klausimą: kodėl visa tai yra paviešinama tik dabar. TS niekada nesileido ir nesileis korupciškai veikiama, tačiau mato daugybę partijų finansavimo tvarkos ir įstatymų problemų, į ką ne vieną kartą siūlė atkreipti dėmesį. TS frakcija kartu ragina teisėsaugos institucijas įvertinti ir savo veiklos pažeidžiamumą ir prašo atsakyti sau patiems į klausimą, kas jas verčia šiandien elgtis taip, kaip buvo numatyta "Strekoza" plane, kuriame buvo planuojama partijas kompromituoti tariamos korupcijos istorijomis. Noriu priminti, kad apkaltos metu Rolandas Paksas yra grasiinęs, jog iš partijų, remiančių apkaltą, nepaliks akmenų ant akmenų.

Mes nebijome dar vieno puolimo prieš mūsų nari, ta-

čiau gailimės teisėsaugos pareigūnų, kurie, gal ir patys nesuvokdami, yra įtraukiami į didelius politinius žaidimus, naudingus ne Lietuvai. Todėl mes primygtinai siūlome, prašome ir reikalaujame teisinį tyrimą dėl kaltinimų Seimo nariams atlikti nedelsiant ir kaip įmanoma trumpiausiu laiku. Rinkimai turi įvykti laisvi, be teisėsaugos dalyvavimo juose.

Antra, raginu valdančiąją koaliciją prisiimti atsakomybę ne tik už ekonominę situaciją valstybėje, bet ir už tai, kad "Strekoza" planai Lietuvoje nebūtų taip lengvai įgyvendinami. Ir jeigu paaiškės, kad "Strekoza" planų įgyvendinimui yra naudojamos teisėsauga, jai pačiai nežinant ar to nesuvokiant, turi būti imtasi pačių ryžtingiausių priemonių.

Ir paskutinis dalykas. Kreipiuosi ne tik į politines partijas, bet ir į žiniasklaidą bei į pilietiškąjį Lietuvos verslą: nedelsiant pasiekime susitarimą dėl rinkimų kampanijos skaidrumo ir taip išlaisvinkime Lietuvą nuo "Strekoza" planų sėkmingo įgyvendinimo.

Andrius KUBILIUS

Tariamoms ar tikros klaidos

(atkelta iš 1 psl.)

STT savo rašte išvardijo dar keletą vadinamųjų "pažeidimų" ir kartu patvirtino, kad: "Mūsų nuomone, išvardyti teisės aktų pažeidimai buvo padaryti dėl žemės reformos vykdytojų kaltės. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad STT jokiame rašte Lietuvos Respublikos Seimui, kitoms institucijoms, taip pat pateikdama informaciją masinėms informacijos priemonėms nurodė pavardžių 1996-2000 m. ir 2000-2004 m. kadencijų Seimų narių, šių kadencijų metu dirbusių Vyriausybės narių ar jų sutuoktinių, kurie būtų pažeidę galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus ar būtų darę neteisėtą įtaką žemės reformos vykdytojams (žemės projektus rengiantiems projekto autoriams ar žemės skyrių specialistams) dėl nuosavybės teisių į žemę, mišką ar vandens telkinius atkūrimo arba pažeidę įstatymus įsigydami žemės sklypus. Todėl dėl dienraštyje "Respublika" išspausdintame straipsnyje "Vieša pareigūno saviplaka posto neišgelbės" pasirodžiusios tikrovės neat-

tinkančios informacijos Specialiųjų tyrimų tarnyba negali atsakyti."

2004 m. kovo 21 d. LR Seimo etikos ir procedūrų komisijos posėdžiui pateikiau savo tremties archyvinę pažymą ir kitus tremties įrodymo dokumentus t.y. dėl teisės būti trečiojo eiliškumo grupėje. Posėdyje, be komisijos narių, dalyvavo STT vadovas V. Junokas, STT atstovai V. Bruzgys, I. Kubilienė ir Seimo nariai V. Einoris, M. Pronckus, B. Braდაuskas, V. Nekrašas.

Posėdžio išvadoje, datuotoje 2004-04-21 (Nr. 101-1-17), konstatuota, kad: "Atkuriant nuosavybės teises 1996-2000 m. kadencijos Seimo nario Vytauto Cinausko į Rokiškio r. Armonų k. buvusį žemės sklypą, V. Cinauskas buvo įrašytas į trečią eiliškumo grupę atkurti nuosavybės teises į 0,41 ha valstybės išperkamos žemės. Specialiųjų tyrimų tarnybos pažymoje nurodoma, kad V. Cinauskas negalėjo būti įtrauktas į trečią eiliškumo grupę. Tačiau Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų, dalyvavusių

sių nagrinėjamos pažymos rengime, teigimu, V. Cinauskui ir ne trečiaja eile nuosavybės teisės būtų atstatytos, nes teritorijoje, kur jam buvo atmatuotas žemės sklypas, yra daug laisvos žemės fondo žemės."

Išvadą pasirašė komisijos pirmininkas Algimantas Salamakin.

Praėjus 3 mėnesiams nuo LR Seimo etikos ir procedūrų komisijos išvados priėmimo ir STT vadovas atsakymo į mano pareiškimą, 2004 m. liepos pradžioje, jau gavau šaukimą į Vilniaus apyg. teismą, kuriame turėčiau būti nu-teistas kaip padaręs žalą valstybei ir atlyginti nuostolius. Noriu oficialiai pareikšti, kad:

1. Už žemės vykdytojų padarytas tikras ar tariamas klaidas neatsakau.

2. Jokios įtakos žemės reformos vykdytojams nedariau.

3. STT ir Prokuratūros vykdomą veiklą prieš mane laikau neteisinga.

4. Ginsiu savo ir šeimos garbę ir orumą visais teisėtais būdais.

Vytautas A. CINAUSKAS

Tiesa liko "kažkur anapus"

LR Seimas šią savaitę išgyveno neįtikėtino intensyvumo savaitę: naujojo Prezidento inauguraciją, STT ir Prokuratūros pareigūnų apgultį dėl trijų įtariamų Seimo narių, A.Salamakino laikinosios tyrimo komisijos dvigubą sprendimą dėl to, ar atiduoti teisėtvarkai šiuos Seimo narius, ar ne. Pagaliau, Seimas balsavo dėl savo kolegų ir neatidavė jų teisėsaugai.

Tuo tarpu socialdemokratams suvaidino vieną iš įtaigiausių politinių spektaklių. V.Andriukaitis emocingai atsisakė Seimo mandato neva teisingumo ir Seimo prestižo labui, o iš tiesų tik pasireklamavo. Mat Seimui pritrūkus įrodymų ir atsisakius Prokuratūrai suteikti galimybę savo kolegas patraukti baudžiamojon atsakomybėn ikiteisminis tyrimas yra nutraukiamas ir V.Andriukaitis nebeturės kur duoti savo, kaip laisvo žmogaus be parlamentaro imuniteto, parodymų.

O kur dar nuo įstatymų projektų lūžtančios darbotvarkės! Patvirtinta Seimo rinkimų data – antras spalio sekmadienis. Šią savaitę turėtų būti pakeista ir rinkimų į Seimą sistema. Kitą Seimą jau tikriausiai rinksime dviem turais. Žodžiu, likus vos porai mėnesių iki kadencijos pabaigos Seimas dirba tokiu tempu kaip dar turėtų būti nėra dirbęs.

Laikinoji komisija

Pirmadienį savo darbą pradėjo laikinoji Seimo komisija, vadovaujama A.Salamakino. Ji turėjo galimybę išgirsti STT parengtus telefono įrašus ir nutarti, ar yra pagrindo Seimui panaikinti Seimo narių Vytenio Andriukaičio, Vytauto Kvietkausko ir Arvydo Vidžiūno imunitetą ir leisti teisėtvarkai patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn bei kitaip suvaržyti jų laisvę. Komisija dirbo uždarai, bet kalbos Seimo užkulisiuose greitai pasklido. Pasirodė, kad tie įrašai praktiškai nieko neįrodo. Šeštadienį parodymus komisijai davė parlamentaram berods visai išskleidė įtarinėjimus. Bet komisija balsų dauguma nutarė vis dėlto naikinti parlamentarų imunitetą, kad šie galėtų teisme apginti savo garbę ir orumą. Tiesa, komisija nebuvo vienos nuomonės.

Tėvynės sąjungos – konservatorių frakcija taip pat balsavo už tai, kad Seime būtų duotas leidimas patraukti baudžiamojon atsakomybėn minėtus Seimo narius.

"Visi suprantame, kad mūsų kolegų tuo, kuo kaltinami – kyšių ėmimu, korumpuota įtaka įstatymų leidybai ar kitais sprendimais – nėra kalti. Bent jau dėl A.Vidžiūno esu tuo absoliučiai tikras. Taip pat suprantu, kad dalis visuomenės jau šiandien yra įsitikinusi, kad Arvydas yra kaltas, nes prokuroras kažką pasakė. Dar labiau ta dalis visuomenės patikės jo kalte, jeigu Seimas leis patraukti baudžiamojon atsakomybėn", - teigė Seime TS frakcijos pirmininkas A.Kubilius.

A.Kubiliaus nuomonė

Jis aiškino, kad Konstitucijoje numatytas Seimo narių imuniteto principas yra vienas iš svarbių demokratijos savisaugos nuo teisėsaugos savivalės ar teisėsaugos paklusimo politiniam diktatui mechanizmų. Ši mechanizmą reikia saugoti nuo ydingų precedentų sukūrimo. Komisija teigia, kad Prokuratūra ir STT nepateikė komisijai pakankamai pagrįstų konkrečių duomenų dėl Prokuratūros pateiktų įtarimų dėl tariamai padarytų nusikaltimų - nei dėl kyšių ėmimo fakto, nei dėl įtakos konkrečių įstatymų priėmimui, nei dėl įtakos Vyriausybės ar savivaldybių veiksmams.

Visi turime spręsti kelias problemas vienu metu ir atsakyti į klausimą, kas mums svarbiau: principinė teisinė pozicija ir precedento problema, viešieji ryšiai ir visos šios istorijos įtaka Seimo ir partijų prestižui ar Seimo narių galimybė teisiškai apsiginti ir įrodyti, kad jie nėra kalti.

"Nuo atsakymų į šiuos klausimus priklauso ir mūsų sprendimai, kurie, mūsų įsitikinimu, gali būti pasirinkimas tarp trijų variantų.

Galime elgtis juridiškai principingai ir nekreipti dėmesio į jokias politines ar asmenines įtariamųjų Seimo narių aplinkybes: jeigu Prokuratūra nesugebėjo pateikti aiškių įrodymų dėl teikime inkriminuojamų nusikaltimų – kyšininkavimo, korumpuotos įtakos įstatymų leidybai, - turime neduoti leidimo kelti baudžiamąsias bylas ir pasiūlyti Prokuratūrai pateikti labiau įtikinamus kriminalinių nusikaltimų įrodymus, jeigu tokie nusikaltimai tikrai buvo padaryti. Tai taip pat leistų ir nesukurti pavojingo precedento ir pagundos teisėsaugos institucijoms vis su naujais nepagrįstais teikimais vaikščioti į Seimą.

Galime ir turime rūpintis mūsų kolegų galimybe teisiškai įrodyti, kad jie nėra kalti, o tai galima padaryti tik tuo atveju, jeigu Prokuratūrai bus sudarytos visos galimybės baigti ikiteisminį tyrimą ir jis bus atliekamas sąžiningai; tam reikia Seimo narių imunitetą panaikinti", - samprotavo A.Kubilius.

Apsvarstęs visas aplinkybes ir komisijos išvadas jis pasiūlė taisyti rezoliuciją: Seimui pripažinti, kad STT ir Prokuratūra kol kas Seimo komisijai nepateikė pakankamai duomenų ir įrodymų, kuriais būtų nedviprasmiškai pagrįsti įtarimai, kad Prokuratūros teikime įvardyti nusikaltimai buvo padaryti. Atsižvelgiant į tai, kad įtariamieji Seimo nariai turi turėti teisę teisiškai apsiginti ir įrodyti, jog jie nėra kalti, sutikti, kad būtų suteiktas leidimas kelti baudžiamąsias bylas.

Deja, ši rezoliucija atmesta. O TS ir socialliberalų balsų neužteko, kad būtų pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl šių trijų Seimo narių. Tad klausimas liko atviras ir neatsakytas. Aišku tik viena: paleisti gandai, apjuodintas Seimas ir tradicinės politinės partijos. O minimų Seimo narių politinei karjerai suduotas neįtikėtinais skaudus smūgis. O tiesa, kaip dažnai nutinka, "liko kažkur anapus".

Ingrida VĖGELYTĖ

Gruzijos draskymas

Neramiajame Kaukaze bręsta naujas konfliktas. Ir labai rimtas. Netgi Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Parlamentinė Asamblėja plenariniame posėdyje, Edinburge, priėmė rezoliuciją "Gruzijos taikdariai Pietų Osetijoje". Rusijos delegacija kategoriškai prieštaravo tokios rezoliucijos priėmimui. Pasak Rusijos delegacijos vadovo V.Kulakovo, ši ESBO rezoliucija priimta vienašališkai ir visiškai neatitinka Rusijos interesų. Aišku, V.Kulakovas net nepaminėjo Maskvos į gabalus draskomos Gruzijos interesų.

Rusijos interesas vienas - prijungti Pietų Osetiją prie Rusijos. Tai akivaizdus dar vienas žingsnis į imperijos atkūrimą, dėl ko dabar kasdien visais balsais šaukia prezidento V.Putino kišeninės valstybės Dūmos deputatai iš prezidentinės "Jednaja Rosija" ir revanšistinės šovinistinės "Rodina" partijų. Ką ten Pietų Osetija ar Abchazija, jei šiomis dienomis viena Rusijos Dūmos deputatė ragina V.Putiną nedelsiant perimti Rusijos kontrolėn Baltijos valstybių uostus. Esą Rusija tam turi visas teises, nes juos "teisėtai" užkariavo Petras Didysis.

Maskva jau neslepia savo planų artimiausiu metu prijungti Pietų Osetiją prie Rusijos. Nieko nepadarysi - to labai prašo marionetinis Pietų Osetijos prezidentas Eduardas Kokoity. Jis pareiškė, kad Pietų Osetija neturi nieko bendra su Gruzija, nes jau 14 metų yra "nepriklausoma valstybė". Šis kolaborantas remiasi tuo, jog žlugus Sovietų sąjungai, kartu ir Gruzijos SSR neteko galios dar 1921 m. Rusijos ir Gruzijos pasirašyti aktai, todėl Pietų Osetija tampa laisvu tarptautinės teisės subjektu. Taip pat E.Kokoity teigia, jog vadinamajame 1992 m. sausio referendume 90 proc. Pietų Osetijos gyventojų pasisakė už nepriklausomybę nuo Gruzijos. "Jokio varianto įeiti į Gruzijos sudėtį nėra ir negali būti", - dėstė Maskvos statytinis.

Konfliktą išprovokavo vadina mieji Rusijos taikdariai, kurie liepos 7 d. gabenė iš Vladikaukazo į Pietų Osetijos sostinę Cchinvalį 300 nevaldomų reaktivinių raketų, radijo siųstuvų, degalų, aprangos ir kitos karo amunicijos. Gruzijos kareiviai sulaukė 10 rusų krovinių automobilių koloną. Operacijoje dalyvavo apie 200 Gruzijos kariškių, o jiems vadovavo pats vidaus reikalų ministras Iraklijus Okurašvilis. Rusijos "taikdarių" vadas gen. Sviatoslavas Nabzdorovas iškart paskelbė protestą ir apkaltino gruzinus, kad jie sumušė karo vilkstinės vyresnįjį, mušė rusų kariškius, atėmė iš jų asmeninius daiktus ir t.t. Tuo tarpu Gruzijos saugumo ministras Vano Merabišvilis pareiškė, kad Tbilisis neleis, jog per Gruzijos teritoriją be leidimo būtų gabenama tokia rimta ginkluotė.

Rusijos reakcijos ilgai laukti nereikėjo. Pastebimai suirzęs Kremlius apkaltino naująjį Gruzijos prezidentą Michailą Saakašvilį, kad jis kursto

naują karą Kaukaze, nors vyksta atvirkščiai. Tai Pietų Osetijos rusų generolų apginkluoti smogikai ėmė puldinėti Gruzijos gyvenvietes siekdami išprovokuoti Gruzijos karių atsakomiesiems veiksmams. M.Saakašvilis paskelbė įsakymą Gruzijos kariuomenei neatsakyti ugnimi į Pietų Osetijos provokacijas ir pažymėjo, kad Gruzija daro viską, jog nebūtų pralietas kraujas. Kartu prezidentas paragino tautiečius būti labai budrius ir visomis išgalėmis remti Gruzijos kariuomenę. M.Saakašvilis dar kartą pasisakė už draugiškus Gruzijos ryšius su Rusija, bet atkreipė dėmesį, kad Rusija nebekreipia dėmesio į tokius pasiūlymus.

Be to, ne tik Gruzijos, bet ir užsienio informacijos agentūros praneša, kad į Pietų Osetiją gabenami smogikai iš kitų Šiaurės Kaukazo regionų, netgi iš centrinės Rusijos. Tą faktą patikslino Pietų Osetijos spaudos ir informacijos komiteto pirmininkė Iri-na Gaglojeva pareiškdamą, kad į Cchinvalį jau atvyko 300 ginkluotų "savanorių" iš Šiaurės Kaukazo Respublikos bei Abchazijos. Ji taip pat nedviprasmiškai užsiminė, kad Pietų Osetija turi daug draugų ir tie "draugai" tiesiog veržte veržiasi padėti separatistams.

Aiškliai kurstomi Rusijos "taikdarių", dislokuotų Pietų Osetijoje ir Abchazijoje, Pietų Osetijos smogikai ir įvairaus plauko avantiūristai toliau provokuoja Gruzijos kariškius ir policiją, apšaudo gruzinių gyvenamus kaimus ne tik Pietų Osetijoje, bet ir pačioje Gruzijoje. Todėl gruzinams neliko nieko kita kaip įvesti savo kariuomenę į kai kuriuos kaimus, esančius Pietų Osetijos pasienyje.

Visi didieji Rusijos dienraščiai jau kelintą kartą spausdina Pietų Osetijos "prezidento" Eduardo Kokoity provokacinius pareiškimus. Paskutiniajame teigiama, kad Tbilisis visomis jėgomis stengiasi išstumti Rusijos "taikdarius" iš Pietų Osetijos ir pakeisti juos Jungtinių Tautų tarptautinėmis pajėgomis.

"Gruzijos valdžia žvangina ginklais, bet mes turime pakankamai jėgų ir lėšų, kad paverstume visus Gruzijos ginklus metalo laužą. Gruzijos prezidentas ir jo patarėjai iš JAV ir kitų Vakarų šalių turi vieną uždavinį: išvaryti Rusiją iš Kaukazo. Ameriką domina tik vienas dalykas - naftotiekis Baku-Džeichanas (Turkijoje), į kurio statybą įdėtos didžiulės lėšos", - skelbia Pietų Osetijos marionetė. Aišku, tokie jo pareiškimai surašyti Maskvoje. Kaip ir teiginys: "Mūsų troškimas tapti Rusijos Federacijos dalimi yra tvirtas ir galutinis. Tapdami Rusijos dalimi atkursime istorinį teisingumą ir išsipildys Pietų Osetijos svajonė."

Taigi Gruzija vėl atsidūrė Rusijos gniaužtuose. Jei tarptautinė bendruomenė neatkreips į tai rimto dėmesio, nuo Gruzijos vėl bus atplėšta jos teritorijos dalis. O Maskvai dabar labai palankus metas. Jungtinės Valstijos vis dar įklimpusios Irake, todėl Kremlius tuo ir naudojasi.

Ingrida VĖGELYTĖ

Lietuvių atminimą įamžino trys paminklai

Šiomet sukanka 50 metų, kai viename iš lagerių – Kengyre (esančiame Džezkazgano miesto priegose) dėl nuolatinio politinių kalinių žeminimo, smurto ir šaudymų įvyko didysis Kengyro kalinių sukilimas, kuriame aktyviai dalyvavo per 700 lietuvių. Šis sukilimas, kuris truko 40 dienų ir buvo žiauriai numalšintas, paskatino GULAG'o sistemos griūtį. Šis ir kiti kalinių sukilimai vertė Sovietų sąjungos represines struktūras keisti darbo metodiką – 1954 m. liepos 10 dieną buvo paskelbta, kad panaikinama Ypatingųjų lagerių sistema, politiniai kaliniai buvo pervesti iš griežtojo į bendrojo kalinimo sąlygas, buvo pradėta masiškai peržiūrėti politinių kalinių bylas, didžioji dalis kalinių buvo paleisti iš lagerių, kitiems sutrumpintas bausmės laikas.

Savo pranešime spaudai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovė spaudai Indrė Trakimaitė pranešė, kad iš Lietuvos į Kazachstaną praėjusių mėnesių buvo išvykusi gausi delegacija. Didžiojo Kengyro politinių kalinių sukilimo penkiasdešimties metų sukaktį paminėjo ir jo metu žuvusius žmones pagerbė Kazachstane, buvusių lagerių teritorijose, Kengyre, Spaske ir Balchaše, apsilankiusi Lietuvos delegacija, kurią sudarė Seimo, Vyriausybės, Socialinės apsaugos ir darbo, Krašto apsaugos ministerijų, Vilniaus miesto savivaldybės, Pasaulio lietuvių bendruomenės, Lietuvos ambasados Kazachstane, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos atstovai bei Kengyro sukilimo dalyviai.

Lietuvos delegacija lankydama Kazachstane per dvi savaites atidengė tris memorialinius paminklus šios šalies teritorijoje žuvusiems tautiečiams – Kengyre, Spaske, masinėje kapavietėje, šalia buvusio lagerio, ir Balchaše.

“Iki šios dienos mes ejome labai ilgą kelią – prirėkė pusės šimto metų, kad įamžintume savo tautiečių, čia padėjusių galvas, atminimą. Tai buvo tie žmonės, kurie nenorėjo gyventi kaip vergai – už tai, kad šiandien esame laisvi ir gyvename nepriklausomoje valstybėje, turime dėkoti ir šio sukilimo dalyviams”, – atidengiant paminklą kal-

bėjo LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sekretorė Violeta Murauskaitė.

Paminklams kurti reikalingas lėšas – 40 tūkst. litų skyrė LR Vyriausybė. Paminklus sukūrė žymus šalies architektas Algis Vyšniūnas.

Iš Seimo Tėvynės sąjungos – konservatorių frakcijos

tinimus. Karlagas – tai GULAG'o filialas centriniam Kazachstane, žemės ploto tolygus Prancūzijai. Per visą Karlago egzistavimą šiuose lageriuose kalėjo daugiau nei 1 milijonas žmonių.

A.Vazbys papasakojo, kad kazachai, aukščiausios valstybės pareigūnai, pagar-

Paminklas žuvusiems Kazachstano lageriuose

į Kazachstaną vyko Seimo narys Artūras Vazbys. Grįžęs vienas jauniausių Seime politikų teigė patyręs daug visokių išgyvenimų, jam, kaip politikui ir konservatoriui, ateityje leisiančių aiškiau suvokti savo tautos patirtį, praėjusių laikų ir dabartinės politikos sąsajas.

“Neįsivaizdavau to meto komunistų represijų masto. Teoriškai žinau tuos dalykus, bet kai pamačiau tas vietas, kur guli lietuvių kaulai, pamačiau, kaip atrodo tie lageriai stepėse, gyvenimo sąlygos, tai, ką patyrė mano tauta, visai kitaip viską supratau ir represijų mastas mano sąmonėje tapo kitoks. Pamatęs, kas čia vyko, ką patyrė žmonės, suvokiau tikrąją laisvės kainą”, – sakė jaunas konservatorius.

A.Vazbys baisėjosi, kad Kazachstane tuomet veikė valstybinė sistema, kuri su “liaudies priešais” ne tik kovojo, bet “liaudies priešų” skaičių planavo.

“Nes tai ekonominio planavimo atžvilgiu buvo pigios darbo jėgos šaltinis. “Piatilet-kose” buvo planuojamas “liaudies priešų” skaičius”, – teigė A.Vazbys.

Karlago lageriuose, išsidėsčiusiuose buvusios Kazachijos SSR teritorijoje, nuo 1940 m. iki 1956 m. kalėjo per 10 000 tūkstančių lietuvių, nuteistų už politinius kal-

biai priėmė Lietuvos, dabar jau oficialios ES ir NATO narės, delegaciją.

“Tiesą sakant, jie sau darė politinę reklamą. Tokių idėjų puoselėjimas atitinka šiandieninius prioritetus: kazachai stengiasi stiprinti nacionalinį identitetą, mėginama šiek tiek atitolti nuo Rusijos įtakų”, – pasakojo A.Vazbys. Jis taip pat teigė, kad ir Lietuvos verslininkai šioje šalyje už darbštumą ir patikimumą labai gerbiami ir vertinami.

Kazachijos valstybė, sužinojusi Lietuvos ketinimus pagerbti savo žuvusius politinius kalinius, per trumpą laiką pastatė ir savo paminklą. Jį atidengiant dalyvavo ir apskrities, ir vietos valdžios atstovai. Mat kazachai taip pat nukentėjo nuo sovietų režimo: Karlago lagerių komplekse kalėjo apie 100 tautybių atstovų, tarp jų ir kazachų.

“Kazachai sužinoję, kad lietuviai atidengia savo paminklą, Spaske greitai pastatė ir savo paminklą visiems toje vietoje žuvusiems. Tad čia atidengėme du paminklus”, – pasakojo A.Vazbys. Jis sakė, kad iškilimėse dalyvavo Kazachijos prezidento duktė D.Nazarbajeva, vienos iš partijų lyderė, kuri šalyje turi didelę įtaką ir yra gerbiama.

(B.d.)

Skaitytojų mintys

Kuo mes skiriamės?

Esu du kartus teistas, sovietų metais tapau politiniu kaliniu, Sibiro lageriuose kalėjau du kartus: septynerius ir dar “papildomai” aštuonerius metus. Turiu Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos išduotą Nukentėjusiojo asmens (politinio kalinio) pažymėjimą. Anksčiau šis dokumentas suteikdavo teisę naudotis keleivinio transporto lengvatomis, tačiau šiomet, birželio 29 d., Panevėžio autobusų parko vairuotojas atsakė šio pažymėjimo pagrindu parduoti man lengvatinį bilietą. Jis dar paaiškino, kad vakar, t.y. birželio 28 d., jis nevezė moters, kuri norėjusi pasinaudoti tokiu pat pažymėjimu. Pasak vairuotojo, tokiomis lengvatomis gali naudotis tik

buvę tremtiniai, bet ne politiniai kaliniai.

Kadangi į sovietų lagerius politiniai kaliniai pateko ne dėl socialinių lengvatų, tai triukšmauti dėl to neverta, tačiau norėčiau pasitikslinti. Kodėl politiniai kaliniai, savanoriškai kovoję už Lietuvos laisvę, yra “blogesni” už tremtinius? Manytumėte, kad buvę politiniai kaliniai, teisti už antisovietinę propagandą, disidentinę veiklą, religinio turinio knygų leidybą, susidūrę su tokiais akibrokštu kvepiančiais faktais galėtų atsiliiepti ir tarti savo nuomonę. Jei ne dėl lengvatų, tai bent dėl piliečių – valdininkų sąmoningumo ir sąžinės pažadinimo.

Petras PLUMPA

Vilnius

Tauta nesuklupo

Pusmetį besitęsusi kova tarp Rusijos tamsių jėgų ir demokratijos baigėsi pastarosios pergale.

Ši demokratinių jėgų 2004 m. birželio 27 d. laimėjimą galima prilyginti 1991 m. sausio 13-ajai, kur taip pat buvo apginta Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė. Pažymint šias datas ateityje turėtų prie kiekvieno namo plevėsuoti Lietuvos Trispalvė, tik birželio 27-ąją be juodo kaspieno, nes čia apsieita be aukų.

Sveikai mąstančiam žmogui sunku įsivaizduoti, koks būtų Lietuvos įvaizdis, jei prezidentu būtų išrinktas ne V.Adamkus. Lietuvos vardas, mano manymu, būtų prikaltas prie gėdos stulpo, o demokratiškų šalių investuotojai būtų nusigręžę kaip nuo nepatikimos valstybės.

Tai būtų didžiulis akmuo po kaklu Lietuvos, stovinčios ant bedugnės krašto. Tiek daug kentėjusių mūsų tėvynę jis būtų nugramzdinęs ir beviltį melo ir tuščių pažadų pasaulį.

V.Adamkus, turėdamas demokratinę valstybę vadovų didžiulį pasitikėjimą ir autoritetą, vadovavimo prakti-

ką, drąsiai gali atidarinti duris visur – jis bus sutiktas ir išklaušytas su pagarba ir meile.

Pasaulio investuotojai drąsiai galės žengti į mūsų šalį, atsiras daugiau naujų darbo vietų, grįš į tėvynę po visą pasaulį išsibarstęs jaunimas.

Už rinkimų rezultatus ačiū jaunimui, kuris išaugo Lietuvoje be raudonų pionierių kaklaraiščių. Jie padėjo apginti mūsų laisvę. Ačiū visiems tiems piliečiams, kurie buvo įžvalgūs ir suvokė šalies ateities perspektyvas.

Artėja Seimo rinkimai. Juodosios jėgos nesuositais su pralaimėjimais, jie visomis priemonėmis stengsis atsirevanšuoti. Jie žadės pakelti atlyginimus, dvigubai padidinti pensijas, pašalpas, mažinti būsto šildymo išlaidas ir kitokias gėrybes. Tai paksininkų, uspaskininkų, prunskininkų, bobelininkų įprastas “aukso puodas”. Netikėkite jais – sugebėkite atskirti pelus nuo grūdų, dar kartą į rinkimus eikite žiūrėdami į priekį, o ne po kojomis ar dairydami atgal.

Povilas STAKIONIS
LPKTB Biržų sk.
pirmininkas

Ar taip galima?

(atkelta iš 1 psl.)

Ar taip atsitiko dėl Generalinės prokuratūros pareigūnų (ir Jūsų pavaduotojos) aplaidumo, kompetencijos stokos, ar piktos valios, sąmoningai siekiant suklaidinti teisimą? Ar neturėjo Jūsų pareigūnai patikrinti duomenų apie p. V. Cinausko tremtį? Juk pats faktas, kad p. V. Cinauskui žemės sklypas buvo suteiktas remiantis įstatymo nustatyta tremtinių pirmumo teise, turėjo primygtinai versti pasi-

domėti šia aplinkybe. Kodėl Generalinės prokuratūros pareigūnai apie p. V. Cinausko tremtį nepasiteiravo duomenų Lietuvos ypatingajame archyve ar Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre? Pagaliau, kodėl nepaklausė paties p. V. Cinausko? Ar Generalinės prokuratūros pareigūnai mano, kad gali teikti nepatikrintus melagingus duomenis, o jų tikrinimo darbą užkrauti teisams ar kitoms įstaigoms?

Paminklas negrįžusiems

(atkelta iš 1 psl.)

Aktyviai veikė Šaulių namai, švenčių metu grojo pučiamųjų orkestras, ant gražaus Butvilų kalnelio vasaros vakarais rinkdavosi kaimo jaunimas, išdainuodavo visas dainas. Nereikėjo nei alaus, nei alkoholio. Visa tai truko iki 1940-ųjų.

V.Balsys prisiminė, kaip užėjus raudonajam marui pirmiausia į kagiebių ir stribų rankas pateko Zapyškio šaulių sąjungos vadas K.Poderis. Atėjo eilė ir kitiems. 1941 m. birželį iš Kazlų Rūdos traukdami bolševikai (tarp jų buvo daug mongolų) jaunus vyrus iš Kluoniškių kaimo labai žiauriai žudė - badė durtuvais, kankino. Nutilo darni kaimo vyrų daina, prasidėjo kovos su okupantu. Jaunimas Antrajam pasauliniam karui dar nepasibaigus rinkosi ne lietuvišką 16-ąją diviziją, o Kazlų Rūdos miškus. Kasė bunkerius, formavo partizanų būrius, rengėsi žūtbūtinai kovai. Toje kovoje krito du Vytauto broliai - Viktoras ir Kazimieras, šeima neteko ir tėvo. Mamai teko Irkutsko kankinės dalia.

- Sunkiausiomis gyvenimo minutėmis (Norilsko lageriuose ir tremtyje Vytautas išbuvo daugiau kaip 19 metų - aut. past.) daviau sau žodį: jei bus lemta sugrįžti, įamžinsiu mano kovos draugų, bendražygių, brolių ir tėvelių atminimą, - sakė V.Balsys. - Šiandien galiu pasidžiaugti, kad tai padaryti pavyko. Į kvietimą atsiliepė skulptorius Algimantas Sakalauskas, Zapyškio seniūnijos darbuotojai, buvę mūsų krašto politiniai kaliniai ir tremtiniai. Dė-

koju jiems už supratimą bei paramą. Jų padedamam nesunku buvo įgyvendinti savo pažada.

Į paminklo atidengimo renginį atvyko Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos pirmininkas kpt. A.Petrusevičius, Šaulių sąjungos vadas plk. J.Širvinskas, Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos pirmininkas A.Paulavičius, LK Kauno įgulos karininkų ramovės viršininkas G.Reutas, Pietų Lietuvos srities vadas mjr. P.Pečiulaitis, Kauno rajono savivaldybės, Zapyškio seniūnijos atstovai, gausus būrys buvusių politinių kalinių ir tremtinių, dalyvavo Šaulių sąjungos Garbės kuopos ir Zapyškio kuopos jaunieji šauliai. Kalbėjusieji kvietė jaunąją kartą nepamiršti tėvų ir senelių puoselėtų vertybių - patriotinio nusiteikimo, meilės tėvynei, aktyviai dalyvauti renginiuose, eiti tėvų pramintais laisvės takais.

Už pagalbą ir supratimą, nuoširdų bendradarbiavimą statant paminklą LLK sąjungos štabo viršininkas V.Balsys aktyviausiems pagalbininkams įteikė padėkos raštus.

Šventę pagyveno vokalinio laisvės kovotojų ansamblio "Girių aidas" ir svečių iš Vilniaus - NOBT solistų - buvusių tremtinių V.Kuprio ir N.Ambrazaitės (Nepriklausomybės Akto signatarės) bei koncertmeisterės M.Diamandidi koncertas. Susirinkusius linksmino Ežerėlio ir Zapyškio choristai. Geras oras gražioje Zapyškio seniūnijos aplinkoje leido pasivaikinti kareiviška koše.

Vasara Estijoje panašesnė į lietingą pavasarį, tik renginiai birželį vyko pagal kalendoriaus nurodymus, nepaisant oro.

Talino tautinių mažumų atstovai pasodino per 3000 pušaičių ir dvi vardines liepaites. Lietuvių, Latvių ir Lenkų bendruomenės drauge su estų meno kolektyvu "Keilos" šventė įstojimą į ES. Antaninių proga sveikinome mūsų mylimą LR ambasadorių Antaną Vinkų.

Nepamiršta buvo ir Gedulo ir vilties diena su šv. Mišiomis ir buvusių Sibiro tremtinių ir kalinių malda...

O birželio 18-23 dienomis vyko XVII tarptautinis folkloro festivalis BALTICA-2004. Festivalio globėjas - ER prezidentas Arnoldas Riutelis. BALTICA folkloro festivaliai vyksta kasmet Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje nuo 1987 m. Jie supažindina ir propaguoja liaudies dainas, šokius, muzikos instrumentus, tautinius drabužius, vyksta rankdarbių mugė.

"Tarptautinis folkloro festivalis Estijoje, kaip Europos Sąjungos šalyje, vyksta pirmą kartą. Tai puikus įrodymas mūsų šalyse augančio kultūrinio bendradarbiavimo. Tai kartu ir įrodymas bendrų pastangų išsaugoti savo kultūrą autentiškumą bendroje Europoje", - kalbėjo A.Riutelis, ER prezidentas.

Lietuvai atstovavo Kaišiadorių regiono folklorinė grupė "Verpeta", vadovaujama V.Jankauskienės ir V.Kratavičiaus, su dvidešimčia dainininkų, šokėjų ir muzikantų.

Per Estijos radiją Joninių

Birželis Estijoje

rytą skambėjo lietuviška su-tartinė ir Rasos pasakojimas apie lietuviškas senoviškas Rasų šventės tradicijas... Kol atėjo LR prezidento 2-ojo rinkimų turo diena... Ne pirmą kartą per rinkimus Estijos rusakalbiai Lietuvos piliečiai nesiorientuoja, ko iš jų norima ir kas pažymėjime rašoma, gan aktyviai pritaria sovietinių laikų nostalgijai... Tokie LR piliečiai neieško prieglobsčio ir Lietuvių bendruomenėje, kur verda tikras

Lietuvos Vytauto Didžiojo medaliais buvo apdovano-tas ER prezidentas Konstan-tinas Piatsis (1934), ER užsie-nio ministras Fridrichas Ake-lis (1938), Estijos armijos gen. Johanas Laidoneris (1939), ltn. kolonelis Her-ber-tas Grabbis (1934), Esti-jos policijos vadas Volde-maras Ojansoonas (1937) ir dar daug Estijos valstybės veikėjų.

Tą pačią dieną ER valsty-binio susirinkimo rūmuose

Dominikonų vienuolyno kiemelyje, prie lietuviško altoriaus. Centre - LR ambasadorius Antanas Vinkus

gyvenimas su visomis lietuviškomis tradicijomis.

Birželio 21d. Estijos nacionalinėje bibliotekoje buvo atidaryta Viliaus Kavaliausko kolekcijos Lietuvos valstybinių apdovanojimų ir medalių (1918-2004) paroda, kokios dar niekas niekada čia neregėjo. Parodą atidarė LR premjeras A.Brazauskas. Susirinko aukšti svečiai, dalyvavo ER prezidentas Arnoldas Riutelis.

Toompea buvo atidaryta dailininkės prof. Sofijos Veiverytės, jos sūnaus Mariaus Liugailos ir dukters Živilės Liugailaitės akvarelės ir grafikos darbų parodos. Parodas atidarė LR premjeras A.Brazauskas.

Abiejų renginių finansinis rėmėjas - prie LR ambasados įkurto verslininkų klubo prezidentas Pranas Mickevičius.

Cecilija Rasa UNT

Valstybės dienos minėjimas Rokiškyje

Minėdami Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną prisimename valstybės ištakas: nelengvą valstybės kūrimą ir vienijimą, vienintelio Lietuvos karaliaus nuopelnus ir darbus. Tačiau ne visada galime įsivaizduoti, kaip atrodė to meto Lietuva.

Šiame karaliaus Mindaugo karūnavimo minėjimas Rokiškyje prasidėjo iškilmingu posėdžiu. Po oficialių sveikinimų rajono meras E.Vilimas padėkos raštais apdovanojo keturiolika nusipelnusių Rokiškio r. žmonių. Šv. Mato bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, po to miestelėnai ir atvykę svečiai rinkosi į savivaldybės parką, kur pasibaigus daili-

ninkų plenerui atidengtos aštuonios medžio skulptūros. Tai Liongino Šepkos tolesnis kūrybos temos vystymas. Medžio drožėjai apdovanoji padėkos raštais ir atminimo dovanomis. Dabar šiame parke puikuoja 43 skulptūros. Verta paminėti žymiausių skulptorių pavardes - Gintaras Varnas (Rokiškis), Antanas Lastauskas (Kalvarija), Žilvinas Karkauskas ir Saulius Lampickas (Alytus), Kęstutis Krasauskas (Pasvalys), Adolfas Teresius (Kauno r.), Nauris Valuckas (Vilkaviškis), Ramūnas Gudliauskas (Kėdainiai).

Valstybės dienos išvakarėse pristatyta Krašto muziejaus buvusio direktoriaus istoriko Alfonso Krasausko

knyga "Kur išaugo lietuviškas beržas". Joje atsispindi prieskario gyvenimo epizodai. Tame pačiame muziejuje surengta ir kraštiečio Vytauto Klemkos tapybos bei grafikos darbų paroda. Pristatyta ir V.Klemkos sesers Rėnės Klemkaitės-Gabdanienės keramikos darbų ekspozicija. V.Klemkos, prieš 13 metų iškeliavusio į Amžinybę, darbus muziejui padovanojo jo žmona Jadvyga Klemkienė.

Minint Valstybės dieną Rokiškyje vyko koncertai, susitikimai ir kitos pramogos.

Feliksas MAŽEIKIS

Nuotr. viena iš naujausių skulptūrų, papuošusių miestą parką

Mano mokytojas Jonas Babušis

Negaliu pamiršti jaunystėje sutiktų gerų žmonių. Tačiau didžiausią įspūdį paliko mano 5-6 skyr. mokytojas Jonas Babušis ir tetos Bartkutės. Jie visi – iš Šakių aps. Griškabūdžio valsčiaus.

1938 m. baigiau Bartkų pradžios mokyklą – parnešiau pažymėjimą su penketūkiais. Girdžiu – tėtė su mama kalbasi virtuvėje: “Reikia šį vaikyštį leisti mokytis toliau”. Kaip gera pasidarė išgirdus tėvų žodžius – nieko aš taip nenorėjau kaip mokytis.

Tėtė sėdo ant arkliai ir nujojo 5 km į Griškabūdį – pas pažįstamą mokyklos vedėją Joną Babušį. Buvau priimtas į 5-6 skyrių prieš gimnaziją. Prasidėjo mokslo metai. Vasarą ėjau 5 km kasdien iš Lepšių į Griškabūdį.

Penktajame ir šeštajame skyriuje mokė pats mokyklos vedėjas Jonas Babušis – gimęs 1907 m. Katilių kaime, stambaus pavyzdingo ūkininko sūnus. Aukštas ir gražiai naujagys vyras. Tuo me-

čiau jį matydavom sporto aikštėje.

Atėjo ruduo ir žiema. Tėvai apgyvendino mane pas tetą Onutę Bartkutę, kuri prižiūrėjo brolio kanauninko Felikso Bartkaus ūkelį Griškabūdyje. Kan. F. Bartkus tuo metu buvo Vilkaviškio kunigų seminarijos rektorius. Onutė turėjo dvi jaunesnes seseris, kurias išleido į mokslus vyriausias brolis kanauninkas. Jos baigusios Mokytojų seminariją buvo iškeltos į Rokiškio aps. Ten ištekėjo už miškininkų. Aš tuo metu buvau per kvailas sužinoti ištekėjusių tetų pavardes. Be to, kas galėjo pagalvoti, kad už metų ateis “išvaduotojai” ir lietuviams neliks vietos Lietuvoje. Ypač – mokytojams.

1939 m. rudenį per didelį lietu grįžau namo iš mokyklos. Įėjęs į Lepšius už kokių 100 metrų nuo kelio pamatčiau neregėtą vaizdą – stipriai lyjant degė didžiulis laužas. Aplinkui vaikščiojo pilkos fi-

J. Babušis

tretai. “Neleisiu aš savo vaikų ten, - sakė tėtė, - kur jaunų smegenis plaus komjaunuoliai, pastatyti išvežtųjų mokytojų vieton.”

1941-ųjų birželio 14-osios rytą, švintant, važiavome į mišką pro Plėgų Ulinsko sodybą. Ant kelio stovėjo sunkvežimis, o į jį varoma Ulinskų šeima. Tėtė įspėjo nežiūrėti. Grįžus iš miško užėjo kaimynas M., kurį įtarėme prisitaikius prie raudonosios valdžios.

“Kas čia vyksta, Prany?” - paklausė mano tėvas. “Ogi pagaliau atsikratėme buožių ir liaudies priešų. Dabar tai tikrai pradėsime kurti socialistinį gyvenimą, kur visi būsim lygūs...”

“Kvaily tu, kvaily...” – prakošė pro lūpas tėvas ir paliko kieme stovintį “raudoną” kaimyną.

Žinia plito kaip gaisras: žmones veža į Sibirą. Tarp jų – ir mano mokytojas Jonas Babušis. Neleido jam net sudie pasakyti savo artimiesiems, dukrelei Nijolei, kuriai tebuvo dveji...

Kokiose kančiose mirė Jonas Babušis po dvejų metų – 1943 m. balandžio 23 d. Krasnojarske, Rešotų lageryje, žino tik vienas Dievas. O gal atsiras kas nors iš buvusių politinių kalinių ar tremtinių, kurie pažinojo J. Babušį. Būčiau labai dėkingas, jei ką nors apie jį sužinočiau.

Birželio 14-oji sunaikino ir mano tetų Bartkūčių šeimas. Sužinojau, kad mirus kan. Bartkaus seseriai Onutei Griškabūdyje į jo ūkelį sugrįžo iš Sibiro vienos Bartkutės duktė Balčiūnienė (?). Vėliau ūkelį pardavė ir ši šeima, rodos, persikėlė į Klaipėdą. Gal yra ką nors žinančių apie šias šeimas – nelikčiau skolingas.

Antanas V. Kramilius
83 Queen St.
Canley Heights N.S.W.
2166 AUSTRALIA
Tel. ir faks.
(612)97273131

Antanas ir Lėtutė Kramiliai. Sidnėjus, Australija. 2004 m.

tu dar buvo nevedęs.

Mokė jis visų dalykų. Pats grojo fortepijonu ir smuiku. Vesdavosi į savo kambarį mokytis dainų ir muzikos. Pietų metu žaisdavo kvadratą su vaikais. Geresnio mokytojo negalėjai ir norėti.

Pastebėjom, kad pamokų metu jam užeidavo stiprus kosulys. Išeidavo iš klasės ir sugrįždavo išsikosėjęs. Vėliau sužinojome, kad serga džiaiva.

Gale metų vedė Adelę Janauskaitę. 1939 m. gimė dukrelė Nijolė. Mokytojas jau daugiau laiko praleisdavo su jauna žmona ir dukrele, re-

gūros – ant galvų lyg kokie bokšteliai... Parbėgau likusį kilometrą uždusęs ir bandžiau aiškinti namie, kad mačiau iš kito pasaulio gyvybes. “Ne iš kito pasaulio, vaikeli. Rusai”, - sakė tėtė.

Sudužo mano pasaulis ir svajonės toliau mokytis. Jau 1938 m. buvo mirusi nuo džiaivos mūsų mama. Tėtė, nors tik daraktoriaus mokytojas, turėjo užtektinai pasididžiavimo savo kilme. Jo brolis buvo Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius. 1940 m. man reikėjo mokytis Šakių gimnazijoje už 15 km. Mokyklose pakibo Stalino por-

LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentų vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Juozapas (Juozas) Alaburda (po mirties), ryšininkas, Alytaus aps. Varėnos valsč. Dainavos apyg. Žaibos būrys 1944-1945 m.

Kazimieras (Kazys) Andriuška (po mirties), sukilimo dalyvis, Kaunas 1941 06 22-28

Juozas Bacevičius (po mirties), partizanas, Šakių aps. Gelgadiškio valsč. 1944-1945 m.

Bronislovas Bagačius, karys, Ukmergė, Vietinė rinktinė 1944 02 16–1944 05 15

Angelė Balžekaitė, ryšininkė, Ukmergės aps. Pabaisko valsč. Didžiosios Kovos apyg. Plieno būrys 1945-1951 m.

Antanas Bidva (po mirties), ryšininkas, Tauragės aps. Kvėdarnos valsč. 1946-1947 m.

Prima Bytautienė-Kurkytė, ryšininkė, Utenos aps. Aluntos valsč. Liūto būrys 1945-1951 m.

Genovaitė Blynienė-Rinkevičiūtė, ryšininkė, Panevėžio aps. Raguvos valsč. Šermukšnio būrys 1946-1952 m.

Marija Brūzgienė-Kašubaitė, rėmėja, Prienų aps. ir valsč. Dešinio kuopa 1944-1949 m.

Valerija Birutė Bundonienė-Griškevičiūtė, ryšininkė, Ukmergės aps. Taujėnų valsč. Stiklo būrys 1945-1953 m.

Vincentas Butkus, ryšininkas, Kretingos aps. Kulių valsč. 1944-1953 m.

Elena Cicėnienė-Česūnaitė, ryšininkė, Švenčionių aps. Ignalinos valsč. 1950-1952 m.

Salomėja Čelna-Šaltytė, ryšininkė, Švenčionių aps. Adučiškio valsč. 1944-1953 m.

Juozas Dabravolskas, pogr. spaudos leidėjas, Utenos aps. Inturkės valsč. 1969-1975 m.

Kazimieras (Kazys) Dapšys (po mirties), rėmėjas, Panevėžio aps. Šimonių valsč. 1944-1946 m.

Jonas Erslovas, ryšininkas, Rokiškio aps. ir valsč. 1944-1945 m.

Juozapas Gabrilavičius (po mirties), partizanas, Raseinių aps. Girkalnio valsč. Mačiulio būrys 1944-1945 m.

Pranas Gagilas (po mirties), rėmėjas, Plungės aps. ir valsč. 1948-1950 m.

Bronislovas (Bronius) Gasiūnas (po mirties), rėmėjas, Rokiškio aps. ir valsč. Kalpoکو būrys 1945-1948 m.

Juozapas (Juozas) Gindrenas (po mirties), sukilimo dalyvis, Anykščiai 1941 06 22-28

Bronė Girutienė-Puodytė, ryšininkė, Varėnos aps. ir valsč. Merkio būrys 1947-1952 m.

Robertas Grigas, pogr. spaudos platintojas, Lazdijų aps. Leipalingio valsč. 1975-1982 m.

Miroslavas Grigeliūnas, ryšininkas, Švenčionių aps. Ignalinos valsč. Vytauto apyg. Tigro rinkt. Roko būrys 1945-1951 m.

Janina Griguolienė-Buciūtė, rėmėja, Rietavo aps. ir valsč. 1947-1952 m.

Sigitas Petras Gumauskas, ryšininkas, Alytaus aps. Simno valsč. Dainavos apyg. Šarūno rinkt. Lakūno būrys 1944-1949 m.

Jurgis Gustaitis, ryšininkas, Marijampolės aps. Gudelių valsč. 1945-1951 m.

Antanas Janauskas (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Alovės valsč. 1945-1946 m.

Aleksas Jankauskas, karys, Šilalė, Vietinė rinktinė 1944 02 16–1944 05 15

Veronika Jasaitienė-Kasčiukaitytė (po mirties), ryšininkė, Raseinių aps. Šimkaičių valsč. 1945-1946 m.

Vaclovas Jočiūnas, ryšininkas, Ukmergės aps. Pabaisko valsč. Didžiosios Kovos apyg. Plieno būrys 1946-1947 m.

Jonas Jurčiukonis, ryšininkas, Lazdijų aps. Veisiejų valsč. Gruodžio, Spyglių, Spýruoklio būriai 1944-1952 m.

Alfредas Jurkonis, ryšininkas, Biržų aps. ir valsč. 1944-1947 m.

Vincentas Kanapka (po mirties), sukilimo dalyvis, Utenos aps. Kuktiškių valsč. 1941 06 22-28

Anastazija Kasiliauskienė-Ignotaitė, ryšininkė, Tauragės aps. Šilalės valsč. Vilko būrys 1945-1959 m.

Juozas Kilikevičius, ryšininkas, Vilkaviškio aps. Keturalakių valsč. Briedžio būrys 1945-1949 m.

Anelė Kundreckienė-Luobikytė, ryšininkė, Marijampolės aps. Sasnavos valsč. 1946-1948 m.

Jurgis Kuprinskis (po mirties), sukilimo dalyvis, Panevėžio aps. Pušaloto valsč. 1941 06 22-28

(B.d.)

Atsiliepinimus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: *LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.*

Žuvusių brolių ir tėvų atminimui

*"Apleidau tą pirkele
Ašarotom akim..."*

*Apleidau, atsisveikinau su
tuščiom jos sienom.*

*Jau niekad, niekad
Čia nebegrišiu..."*

(Varguolis)

je L. ir J.Rimkūnų sodyboje, Paežerio kaime, Telšių r., Mažeikių aps., buv. partizanų Vytauto ir Stanislovo Rimkūnų, žuvusių apie 1946-1947 m., ir jų tėvų atminimui. Kryžius pastatytas

Prie pašventinto kryžiaus

Tai ištrauka iš S.Rimkūno raštų, iškalta ant akmeninės lentos prie kryžiaus. Dar vienas kryžius – padėka Aukščiausiajam už gražintą laisvę ir gimtąją žemę – pastatytas 2000 m., pašventintas 2001 rugsėjo 1 d. buvusio-

L. ir J.Rimkūnų šeimos likusių vaikų bei B. ir V.Šakinių. Pašventino Sedos klebonas, dalyvavo Rimkūnų šeimos vaikai ir vaikaičiai, Šakinių šeima ir svečiai.

D.Rimkūnaitė

Skelbimai

Liepos 17 d. 11 val. Tauragės Katalikų bažnyčioje įvyks pamaldos. Bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius Kęstučio apyg. partizanų vadus - plk. Juozą Kasperavičių-Visvaldą (šiemet jam sukaktų 90 metų), plk. Aleksandrą Mieliulį-Neptūną (55-osios žūties metinės). Paminėsime kpt. Vytauto Gužo-Kardo, Vakarų Jūros srities štabo viršininko, ir Butigeidžio rinkt. vado Vlodo Gudavičiaus-Vaišnoro atminimą. Šiemet jiems būtų sukakę 85 metai. Prisiminsime Antaną Kundrotą-Skaistgirį, Butigeidžio rinkt. žvalgybos viršininką (76-osios gimimo metinės ir 54 metai nuo jo žūties).

Po šv. Mišių rinksimės prie partizanų paminklo ir bendro kapo. Padėsime gėlių, prisiminsime jų žygdarbius. Vėliau kultūros namuose įvyks žuvusiųjų minėjimas. Žuvusiųjų atminimui dainuos "Tremtinio" ir Kultūros namų kamerinis choras.

Kviečiame gausiai dalyvauti mokytojus, moksleivius, karius, šaulius, buvusius politinius kalinius ir tremtinius. LPKTS Tauragės sk. ir LLKS Kęstučio apyg. partizanai

Klaipėdos skyriaus narių dėmesiai

LPKTS Klaipėdos sk. būstinėje, Liepų 3, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 14 iki 17 val. registruojami norintys važiuoti į tradicinį saskrydį "Laisvės ugnis – ateities kartoms", kuris įvyks rugpjūčio 7 d. Ariogaloje. Registruokitės iki rugpjūčio 5 d.

Piligriminės pažintinės kelionės

"LENKIJOŠ "DEIMANČIUKAI"(3 d.) – Varšuva-Krokuva-"Park Wodny"-Veličkos druskų kasyklos-Censtochovos vienuolynas – rugpjūčio 6-8, rugsėjo 10-12, spalio 1-3. Kaina 249 Lt.

"LIETUVA – KRYŽIŲ ŠALIS"(2 d.) – Kretinga, Žemaičių Kalvarijos, Saulės miestas, Kryžių kalnas, vienuolio Viliaus Orvydo sodyba, benediktinų Palendžių vienuolynas, Tytuvėnų vienuolyno ansamblis, Kražiai, Šiluva. Nakvynė vienuolyne. Rugpjūčio 14-15 d., rugsėjo 4-5 d, spalio 9-10. Kaina 85 Lt.

Būtina išankstinė registracija. Grupėms – kaina sutartinė. Kreiptis: tel. (8-37) 205482, (8-689) 54571, el.p: cepurniene@delfi.lt

Padėjo susirasti

"Tremtiniyje" išspausdinta gyd. Jono Venckevičiaus žinutė man suteikė daug džiaugsmo, nes nuo 1944 m. iki šiol nieko nežinojau apie vyresnio brolio, 1941 m. sukilėlio, karo gyd. ltn. Simano Dmukauskos likimą, kuris 1945 m. sausio 4 d. žuvo Vengrijoje. Puztaszentlaslo kaimo katalikų kapinėse jis ir palaidotas.

Nuoširdus ačiū atsiliepiu jam bendražygiui, dalyvavusiam sukilime Kaune, gyd. Jonui Venckevičiui. Laikraštyje išspausdinta žinutė suteikė galimybę surasti jo brolio sūnų Simaną Kęstutį Dmukauską. Jis apie tėvo gimines nieko nežinojo ir labai apsidžiaugė, kad mes jį suradome. S.K.Dmukauskas žada atvažiuoti į Lietuvą, kurios niekada nematė.

Jonas Dmukauskas
Vilnius

Laukiame pastabų ir patikslinimų

Kreipiamės į visus rezistencijos dalyvius, buvusius partizanus, politinius kalinius.

Išleistoje Romo Kauniečio knygoje "Aukštaitijos partizanų prisiminimai" daugiausia kalbama apie Didžiosios Kovos, Algimanto, Vytauto ir Vyčio apygardų partizanus, ryšininkus bei jų rėmėjus. Kadangi tenka girdėti priekaištų ir kitokių šios knygos atžvilgiu išsakomų minčių, norime, kad ir Jūs, buvę rezistencijos dalyviai ir knygoje minimi asmenys, galėtumėte pareikšti savo pastabas, patikslinimus šios knygos atžvilgiu. Būsime labai dėkingi.

Rašykite: LPKS Kauno sk. valdybai, Laisvės al. 39, Kaunas 3000.

Kaune "Briedžių medžioklė" liepos 16, 17, 18 dienomis organizuoja ekskursijas daugiaviečių dviračiu tik suaugusiems po miesto centrą ir senamiestį. Trukmė iki 2 val. Laukia malonios staigmenos. Vietų skaičius ribotas. Būtina išankstinė registracija. Kreiptis: tel. 8-689 54571, 8-672 68718, nuo 15 iki 18 val. (8-37) 205482, el.p. cepurnienė@delfi.lt

Dėmesio

Laisvės kovų dalyvio pažymėjimas Nr. 2545, išduotas Genovefai Karnickaitei-negaliojantis. Pagrindas – LGGRT centro gen. dir. įsakymas.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Bronislava Budrytė-Norvilienė 1925-2004

Gimė Kulsodžio k., Kretingos aps., gausioje ūkininko šeimoje. 1948 05 23 šeima ištremita į Krasnojarsko kr. Bronislavai pasisekė pabėgti, ilgai slapstėsi. Ištekėjo, gyveno Burbaičiuose, Plungės r. Pradėjus organizuoti kolūkius, pasitraukė į Klaipėdą. Užaugino tris sūnus ir dukrą.

Nuoširdžiai užjaučiame vaikus, vyrą, artimuosius.

LPKTS Klaipėdos skyrius

Vaclovas Gužauskas 1931-2004

Gimė Paltynų k., Šiaulėnų valsč., Šiaulių aps. (dabar Radviliškio), pasiturinčių ūkininkų šeimoje. 1949 m. su tėvais ir šeima ištremitas į Irkutsko sr., Tuluno r., Badaro kaimą. 1957 m. grįžęs į Lietuvą apsigyveno Radviliškyje. Dirbo miškų pramonės ūkyje bei Žemės ūkio technikos susivienijime vairuotoju.

LPKTS Radviliškio skyriaus narys nuo 1991 m. Aktyviai dalyvavo skyriaus veikloje. Palaidotas Radviliškio kapinėse.

Užjaučiame sūnų Arvydą, velionio seseris, artimuosius.

LPKTS Radviliškio skyrius

Adolfas Bučnius 1933-2004

Gimė Plungės r., Treigių k. 1948 m. su šeima ištremitas į Irkutsko sr., Ziminsko r. 1956 m. vedė tremtinę. Į Lietuvą grįžo 1959 m. Užaugino sūnų ir dukrą. Aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, buvo LPKTS Kauno sk. tarybos narys.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukrą ir sūnų su šeimomis.

LPKTS Kauno skyrius

Gediminas Vikšraitis 1922-2004

Gimė Lietuvos savanorio Jurgio Vikšraičio šeimoje. Gimtinėje, Šakiuose, baigė "Žiburio" gimnaziją, o 1944 m. įstojo savanoriu į gen. P.Plechavičiaus karininkų mokyklą. Vokiečiams nutraukus mokyklos veiklą, dirbo miškų urėdijoje. 1945 m. suimtas ir nuteistas 10 m. kalėti ir 5 m. be teisių. Išvežtas į Komiją, Vorkutos 7-ąją anglies kasyklą. 1955 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1956 m. dirbo Klaipėdos sveikatos apsaugos skyriuje. Jam buvo suteiktas kario savanorio statusas, apdovanotas kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukrą, sūnų, visus artimuosius.

LPKTS Klaipėdos skyrius

Mykolas Sprindys 1923-2004

Gimė ir augo Gerkonų k., Debeikių valsč. Mokydamasis Anykščių gimnazijoje tapo pagrindinės organizacijos nariu, bendradarbiavo leidinyje "Partizanų varpas". 1946 m. kovo mėn. suimtas, kalėjo Anykščių, Panevėžio, Lukiškių kalėjimuose. Buvo nuteistas 10 m., išvežtas kalėjo Intos, Vorkutos lageriuose. Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Utenoje, sukūrė šeimą. Dirbo Utenos įstaigose buhalteriu. Nuo 1991 m. – pareiginas LPKTS Utenos skyriaus tarybos narys.

Palaidotas Leliūnų kapinėse.

Užjaučiame sūnų, dukrą ir artimuosius.

LPKTS Utenos skyrius

Liepos 24 d. Panevėžyje įvyks Irkutsko sr. Zimos r. Bargadajaus ir Kimiltėjaus gyvenviečių buv. tremtinių susitikimas. 10.30 val. šv. Mišios šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Po to susitikime kavinėje. Maloniai kviečiame dalyvauti. Teirautis tel. (8-45) 589695, 462330.